

עפ"ג 31477/08/14 - מדינת ישראל נגד מסטפא עבאסי

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

28 דצמבר 2014

עפ"ג 31477-08-14 מדינת ישראל נ' עבאסי

לפני כב' השופטת גילה כנפי-שטייניץ

כב' השופט ד"ר יגאל מרזל

כב' השופט אריה רומנוב

מדינת ישראל בעניין:

ע"י פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

המעוררת

נגד

מסטפא עבאסי

ע"י ב"כ עו"ד מ' יחיא

המשיב

פסק דין

1. לפנינו ערעור על גזר דינו מיום 17.6.14 של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט ש' הרבסט) שניתן בת.פ. 41591-09-13.
2. נגד המשיב הוגש כתב אישום שייחס לו עבירה של ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, והתפרעות. על פי כתב האישום, ביום 6.9.13 בשעה 12.00 לערך אירעה התפרעות המונית של עשרות אנשים ברחבת כיפת הסלע בהר הבית, בסמוך לשער השלשלת. במסגרת התפרעות זו יידו המתפרעים אבנים לעבר כוחות הביטחון שנכחו במקום בניסיון לפזר את ההתפרעות. על פי הנטען בכתב האישום, המשיב נטל חלק בהתפרעות זו ויידה מספר אבנים לעבר השוטרים וכוחות הביטחון שהיו במקום.
3. ביום 29.10.13 הודה המשיב בעובדות כתב האישום. בעקבות כך, הרשיע בית משפט קמא את המשיב בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום, והורה על קבלת תסקיר שירות המבחן בעניינו של המשיב.
4. לאחר שהתקבל תסקיר שירות המבחן, הצדדים טענו לעונש, והתקבלה חוות דעתו החיובית של הממונה על עבודות השירות (אותה ביקש לקבל בית משפט קמא בסיום ישיבת הטיעונים לעונש), גזר בית משפט קמא על המשיב חמישה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות; מאסר מותנה; וקנס בסך של 2,000 ₪.
5. המעוררת טוענת, כי טעה בית משפט קמא בקובעו כי מתחם הענישה ההולם בעבירות שעניין תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, באמצעות ידוי אבנים לעבר כוחות הביטחון, במסגרת התפרעות חמורה, נע בין מאסר קצר שירוצה בעבודות שירות לבין מספר חודשי מאסר בפועל. המעוררת סבורה, כי עונש של מאסר לריצוי בעבודות שירות אינו הולם את חומרת העבירות בהן הורשע המשיב, וכי העונש הראוי הוא עונש של מאסר לריצוי בפועל.

לטענת המערערת, העונש המקל שגזר בית משפט קמא על המשיב מחטיא את המסר שעל בתי המשפט להעביר, לשיטתה, לציבור ולפיו פגיעה או ניסיון פגיעה בשוטרים הממלאים את תפקידם יגררו ענישה מחמירה. עוד טוענת המערערת, כי טעה בית משפט קמא משנתן משקל יתר לכך שהמשיב שהה במעצר בית במשך 9 חודשים מאז האירוע. המערערת מפנה בתמיכה לעמדתה לפסקי דין שניתנו על ידי בית משפט זה במותבים שונים וכן לפסיקה נוספת. המערערת מדגישה את הערך החברתי אשר נפגע בעבירות של תקיפת שוטרים, והיא שבה וטוענת, כי מדיניות הענישה הראויה במקרים מסוג זה שלפנינו היא הטלת עונש מאסר לריצוי בפועל. המערערת מציינת לחומרה את העובדה שהאירוע התרחש בהר הבית, מקום בו קיימת רגישות מיוחדת; את העובדה שהרקע לביצוע העבירות הוא אידיאולוגי; ואת העובדה שעבירות מסוג זה הפכו זה מכבר ל"מכת עיר". לסיכום, המערערת עותרת לכך שבית משפט זה יתערב בגזר דינו של בית משפט קמא ויטיל על המשיב עונש של מאסר "ממש".

6. במסגרת הדיון שהתקיים לפנינו טען ב"כ המשיב, כי יש מקום לדחות את הערעור שהגישה המדינה. נטען, כי העונש שהוטל על המשיב אינו עונש קל. ב"כ המשיב מציין גם את העובדה שהמשיב היה במעצר "ממש" במשך 22 ימים (אשר לא נזכר על ידי בית משפט קמא מתקופת המאסר בעבודות שירות שהוטלה על המשיב), ובמעצר בית כמעט מלא במשך 9 חודשים, ללא הפרות. ב"כ המשיב התייחס גם לנסיבותיו האישיות של המשיב ובכלל זה לעובדה שאביו נפטר בהיותו בגיל 8, ואמו חולת סרטן.

7. לאחר ששמענו את טיעוני הצדדים ושקלנו בדבר, הגענו לכלל מסקנה כי בנסיבותיו המיוחדות של מקרה זה, שיפורטו בהמשך, יש מקום לדחות את הערעור. נקדים ונאמר, כי סבורים אנו שיש צדק בטענות שהעלתה המערערת. התופעה של יידוי אבנים אל עבר כוחות הביטחון ובכלל, היא תופעה חמורה אשר בעת האחרונה אף החמירה. כפועל יוצא מכך ניכרת לאחרונה בפסיקה מגמה של העלאת רף הענישה ביחס לעבירות מסוג אלה. יפים בהקשר זה דברים שנאמרו על ידינו במסגרת תיק אחר (עפ"ג 21668-07-14, פסק דין מיום 12.11.14):

"אין צורך להכביר מילים על פוטנציאל הפגיעה האפשרית בגוף וברכוש כתוצאה מיידוי אבנים. יתר על כן, מדובר בתופעה נרחבת, בייחוד בעיר ירושלים, אשר למרבה הצער התגברה לאחרונה. תופעה זו מסכנת את הסדר הציבורי ואת שלום הציבור, ואף יש בה היבטים של מרי. אכן, כפי שנטען לא אחת על ידי המערערת, מדובר ב"מכת עיר". על רקע זה, ועל רקע הצורך בהרתעת היחיד והרבים, לפחות בעת הזו, נדרשת ענישה משמעותית ומרתיעה גם כאשר מדובר בנאשמים שהינם קטינים".

8. במסגרת עפ"ג 21668-07-14 הנ"ל, שהנאשם בו היה קטין בעת ביצוע המעשים, קיבלנו את ערעור המדינה על קולת העונש, והטלנו על הנאשם עונש מאסר בפועל לתקופה של חודש ויום אחד (בניכוי תקופת מעצרו). כפי שציינו, על רקע המצב הביטחוני הנוכחי והימים בהם אנו מצויים, שאינם ימים כתיקונם, נדרשת ענישה משמעותית ומרתיעה במקרים מסוג זה מושא דיונו. יתרה מכך, במקרה שלפנינו קיימת נסיבה מחמירה המתבטאת בכך, שמעשיו של המשיב נעשו בהר הבית, שהינו מקום רגיש אשר פוטנציאל ההתלקחות הטמון בו הוא רב.

9. ואולם חרף דברים אלה, ברי כי הענישה היא אינדיבידואלית ועל כן יש לבחון כל מקרה על פי נסיבותיו. לאחר ששקלנו את נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של המשיב, אנו סבורים כי במקרה מיוחד זה ניתן להסתפק בעונש

אותו גזר בית משפט קמא על המשיב ולא להטיל עליו עונש מאסר לריצוי בפועל מאחורי סורג ובריח. מתסקיר שירות המבחן עולה, כי אביו של המשיב נפטר מהתקף לב בהיותו בגיל 8, וכי אמו חלתה לפני כשנתיים במחלת הסרטן. בדיון שהתקיים לפנינו נטען, כי לאחרונה חלה הידרדרות במצב האם ובשל כך היא נלקחה מספר ימים לפני הדיון לבית חולים. המסמכים הרפואיים שהוגשו לנו לאחר הדיון, מאשרים את שנטען לפנינו בדבר מחלתה של האם. אך מובן, כי התמודדות עם מחלה קשה של אם היא התמודדות קשה לאם ולמשפחה, קל וחומר כאשר מדובר במשפחה בה האב נפטר בגיל צעיר.

10. פרט לנסיבה המיוחדת הנוגעת למצבה הרפואי של האם, נתנו משקל גם לעובדה שהמשיב היה נתון במעצר ממש במשך 22 ימים, וכי לאחר ששוחרר מהמעצר היה נתון במעצר בית מלא (למעט חלון התאווררות של שעתים כל יום) במשך תקופה של תשעה חודשים. כמו כן נתנו משקל לכך שהמשיב הוא אדם צעיר, וכי זוהי הרשעתו היחידה.

11. **סוף דבר.** לנוכח מכלול נסיבות העניין, הגענו לכלל מסקנה כי אין מקום להטיל על המשיב עונש מאסר לריצוי בפועל ממש. מטעמים אלה, אנו מורים על דחיית הערעור.

על המשיב להתייצב לריצוי עונש המאסר בעבודות שירות שהוטל עליו, ביום 1.2.15.

המזכירות תשלח לב"כ הצדדים עותק מפסק הדין, ותוודא טלפונית קבלתו. עותק מפסק הדין יישלח גם לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

ניתן היום, ו' טבת תשע"ה, 28 דצמבר 2014, בהעדר הצדדים.

אריה רומנוב, שופט

ד"ר יגאל מרזל,
שופט

גילה כנפי שטייניץ,
שופטת